Dosarul nr. 2-1985/2024;
2-24011590-12-2-29012024;

H O T Ă R Â R E
În numele legii

09 decembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Negurița Veaceslav
Grefier Vrancean Natalia, Tașlîc Lilia
Cu participarea avocatului reclamantului Mîrza Daniela
Avocatului pârâtului Vlas Ghenadie

examinând în şedinţă publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată a reclamantului Paladiciuc Oxana către Paladiciuc Daniel privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor comun și încasarea pensiei de întreținere precum și,

Acțiunea reconvențională depusă de Paladiciuc Daniel către Paladiciuc Oxana privind stabilirea domiciliului copilului minor comun, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

Acțiunea de bază.

La 24.01.2024 reclamanta Paladiciuc Oxana s-a adresat instanţei de judecată cu o acţiune către Paladiciuc Daniel privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor comun și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea acţiunii reclamantul a indicat că, s-a căsătorit cu pârâtul la 16.04.2012, căsătorie care a fost înregistrată de către Primăria Fundurii Vechi, r-ul Glodeni. Din relația lor au un copil minor ***** a.n. *****. Susține că viața în comun cu pârâtul a eșuat ulterior, incompatibilitatea caracterelor și viziunile contrare asupra modului si principiilor de conviețuire în contextul atmosferei create au condus-o la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei deși anterior au mai fost tentative de divorț.

Consideră reclamanta inoportună menținerea familiei, eșuând toate căile de împăcare, fapt pentru care și solicită instanței de judecată desfacerea căsătoriei încheiate între ei.

Deoarece nu au ajuns la un acord comun în privința domiciliului copiilor minor, consideră că este necesar de a-l determina cu reclamanta din motiv că, atât până la destrămarea relației lor, cât și după, de creșterea și educarea copilului se ocupă mai mult ea, în prezent ei locuind împreună și dispune condițiile pentru a asigura un nivel de trai decent și adecvat, pentru sănătate și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală.

Solicită reclamanta admiterea acțiunii, desfacerea căsătoriei între părți, stabilirea domiciliului copilului minor cu ea și încasarea de la pârât a pensiei de întreținere în mărime de

1/4 (o pătrime) din toate veniturile sale/ lunar începând cu 24.01.2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

În drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea în baza art. 2, 33, 37, 38, 63, 74-75 Cod Familiei RM, 166-167 CPC RM.

Acțiunea reconvențională.

La 30.07.2024 pârâtul Paladiciuc Daniel a depus o acțiune reconvențională privind stabilirea domiciliului copilului minor comun, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată **(f.d. 70-80 Vol. II).**

În motivarea acțiuni reconvenționale Paladiciuc Daniel a indicat *(în esență)* că recunoaște cerința privind desfacerea căsătoriei între părți din motivul imposibilității conviețuirii împreună.

În partea ce ține de stabilirea domiciliul copilului minor a solicitat ca acesta să fie stabilit cu dânsul din motiv că, contrar celor invocate de reclamantă, anume ultimul îndeplinește în mare parte obligațiunile de părinte, supravegherea activităților școlare și extrașcolare, vacanțele etc.

Consideră că, reclamanta are o atitudine neglijentă față de copil, față de necesitățile sale și regimul alimentar, iar condițiile de trai ale mamei nu sunt adaptate pe deplin necesităților copilului minor. Relevă că, spațiul său locativ cât și programul flexibil de muncă al său permit pe deplin asigurarea unei griji și protecție adecvată.

Consideră că, la stabilirea domiciliului copilului minor în cazul în care părinții locuiesc separat, urmează să țină cont exclusiv de interesul superior al copilului și să conchidă că la moment Paladiciuc Daniel dispune de cele mai favorabile condiții pentru ca copilul, să crească și să se dezvolte într-un mediu cât mai armonios motiv pentru care consideră că instanța de judecată este în drept și poate să admită ca domiciliul copilului minor să fie stabilit cu tatăl.

Solicită pârâtul/reclamant desfacerea căsătoriei între părți, stabilirea domiciliului copilului minori ***** cu tatăl și încasarea de la reclamanta Paladiciuc Oxana a pensiei de întreținere în mărime de 1/4 (o pătrime) din toate veniturile sale/ lunar de la data depunerii acțiunii reconvenționale și până la atingerea majoratului de către copil, precum și compensarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în cuantum de 15.000 lei.

În drept, pârâtul/reclamant și-a întemeiat acțiunea în baza art. 58, 60-64, 74-76 Cod Familiei RM.

Prin Încheierea din 30.06.2024 acțiunea reconvențională a fost primită în procedură pentru a fi examinată odată cu acțiunea de bază (f.d. 89 Vol. II).

Poziția participanților la proces.

Reclamantul ***Paladiciuc Oxana*** împreună cu reprezentantul său - ***avocatul Mîrza Daniela***, fiind prezenți în cadrul ședinței judiciare au susținut cererea de chemare în judecată cu toate motivele indicate, solicitând concomitent respingerea acțiunii reconvenționale

Pârâtul/reclamant ***Paladiciuc Daniel*** și avocatul acesteia - ***Vlas Ghenadie*** cu cererea de chemare în judecată nu a fost de acord și a solicitat respingerea acesteia ca fiind una

neîntemeiată, cu excepția cerinței privind desfacerea căsătoriei cu care sunt de acord. Totodată au susținut integral acțiunea reconvențională și au solicitat admiterea acesteia.

Intervenientul accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Ciocana, fiind legal citați în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar la 28.02.2024 au depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsă totodată anexând avizul autorității tutelare în care au menționat că în urma examinării cauzei au relatat că, copilul minor ***** la moment locuiește cu mama sa- Paladiciuc Oxana, condițiile de trai și starea sanitară a locuinței fiind satisfăcătoare, fapt care corespunde necesităților pentru o dezvoltarea armonioasă și eficientă a copilului minor (f.d. 18-20 Vol. I).

La 02.09.2024 intervenientul accesoriu DSPF Ciocana a prezentat instanța un ***aviz suplimentar*** prin care a relatat că verificat și condițiile de trai ale pârâtului Paladiciuc Daniel și a stabilit că condițiile de trai și starea sanitară a locuinței fiind satisfăcătoare, fapt care corespunde necesităților pentru o dezvoltarea armonioasă și eficientă a copilului minor (f.d. 103-105 Vol. II).

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile reprezentantului reclamantului, studiind materialele cauzei civile, instanţa de judecată consideră necesar de a **admite** acțiunea de bază și de a **respinge** acțiunea reconvențională din următoarele considerente.

Cerința privind desfacerea căsătoriei

În ședință de judecată s-a stabilit că părțile s-au căsătorit la 16.04.2012, căsătorie care a fost înregistrată de către Primăria Fundurii Vechi, r-ul Glodeni. Din relația lor au un copil minor ***** a.n. ***** (f.d. 4, 7 Vol. I).

Conform art. 2 alin. (3) din Codul familiei al RM, relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copiilor în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minorii şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.

Instanţa de judecată a stabilit că aceste principii de fapt nu sunt prezente în căsătoria înregistrată, deoarece părţile au întrerupt definitiv relaţiile familiale şi nu duc gospodărie comună, corespunzător aceasta poartă un caracter formal. În consecinţă, soţii au devenit străini unul pentru altul, iar pe parcursul conviețuirii permanent au existat diverse conflicte, persistînd lipsa de comunicare, sprijinul moral şi material care trebuie să stea la baza unei familii.

Conform art. 37 alin. (3) Codul Familiei al RM instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că conviețuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile. Aceste circumstanțe în cadrul ședinței judiciare și-au găsit confirmare deplină, deoarece reprezentantul reclamantei a declarat că reclamanta nu dorește păstrarea familiei, de mai mult timp locuiește

separat de soţ, nu are nevoie de termen de împăcare şi insistă asupra desfacerii căsătoriei, fapt recunoscut de pârât. În aceste împrejurări instanța de judecată conchide că conviețuirea în continuare a soților și păstrarea familiei sunt imposibile, prin urmare va dispune desfacerea căsătoriei.

Cerința privind stabilirea domiciliului copilului minor din ambele acțiuni.

Prin copia certificatului de naștere s-a stabilit că părțile au un copil minor comun – ***** a.n. ***** (f.d. 4 Vol I.).

Potrivit art. 38 alin. (2) lit. d) Codul familiei, în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin. (1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copilului minor comuni sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minorii după divorţ.

Conform art. 63 alin. (1)- (3) al Codului Familiei, în cazul când părinţii locuiesc separat, domiciliul copiilor care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. Dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținând cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, în care va conține, după caz, și informația disponibilă privind actele de violență în această familie și persoana agresorului familial. Totodată, drepturile stipulate de art. 51 alin. (3) din același cod, menționează că copilul are dreptul la educație din partea părinților, la dezvoltarea capacităților intelectuale, la libertatea gîndirii și conștiinței, la apărarea demnității și onoarei.

Instanța menționează că, la decizerea asupra priorității aplicării principiilor concurente, urmează a fi aplicat acela care corespunde interesului superior al copilului. Or, art. 3, alin. (1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, **interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.**

Interesul superior al copilului dictează, pe de o parte, că legăturile copilului cu familia acestuia trebuie menținute, cu excepția cazurilor în care familia sa dovedit a fi deosebit de necorespunzătoare. Pe de altă parte, este evident că în interesul copilului să se asigure dezvoltarea sa într-un mediu sănătos, în temeiul articolului 8 din Convenție Europeană a Drepturile Omului, și de a lua astfel de măsuri care ar contribui la o dezvoltare mai bună a

copilului.

În acest context, reieșind din specificul acțiunilor deduse judecării, precum şi în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, este indispensabil de a verifica și de a da o apreciere obiectivă și multilaterală a criteriilor enumerate și a aplica principiul superiorității interesului copilului. Aşa fiind, verificarea împrejurărilor sus menţionate devine inevitabilă întrucât instanţei de judecată îi revine sarcina de a stabili acel interes superior al copilului, care ar înclina balanţa justiţiei către mamă sau către tată, astfel interesul superior al copilului fiind singurul criteriu după care instanţa se călăuzeşte pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părinteşti.

Pornind de la criteriile de mai sus, instanța atestă că după separarea părinților minorul a rămas să locuiască cu mama sa, conform rapoartelor autorității tutelare s-a stabilit că ambii părinți dispun de condițiile necesare și adecvate creșterii unui copil minor în domiciliile lor, la nici unul din ei nefiind stabilite careva patologii familiale.

În conformitate cu prevederile art. 54 Codul familiei, copilul are dreptul să-şi exprime opinia la soluționarea în familie a problemelor care îi ating interesele şi să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative.

Minorul ***** (***** fiind audiat în ședința de judecată în temeiul art. 54 Codul Familiei *(pe parcursul audierii părinții și avocații fiind îndepărtați din sală pentru a exclude orice influență)* la întrebările participanților la proces *(prezentate anticipat în scris instanței)* a declarat că **dorește să rămână să locuiască cu mama sa**. Minorul a confirmat că are relații bune atât cu mama cât și cu tatăl, și dorește să comunice și să petreacă timpul cu ambii. Prin concluzia pedagogului care a asistat la audiere, instanța a stabilit că declarațiile copilului au fost sincere, în corespundere cu vârsta sa și gradul de dezvoltare și nu au fost influențate de vreun părinte.

Examinând superioritatea unuia dintre drepturi instanţa de judecată urmează să ţină cont de art. 18 din Convenţia pentru protecţia copilului, care prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului.

Astfel având în vedere interesele superioare ale copilului și vârsta sa, **opinia copilului minor** audiat în ședință poziția autorității tutelare și faptul că minorul la moment locuiește împreună cu mama sa, instanța de judecată va stabili domiciliul copilului minor comun –***** cu mama/reclamanta – Paladiciuc Oxana unde **minorul au deja formate deprinderi**, urmând concomitent a fi respinsă acțiunea reconvențională înaintată de Paladiciuc Daniel.

Pe parcursul procesului pârâtul Paladiciuc Daniel și avocatul acestuia au invocat numeroase fapte/întâmplări care, în opinia ultimilor, demonstrează neglijența reclamantei în raport cu copilul minor, critici care urmează a fi respinse ca fiind declarative fără a fi analizate detaliat, ori chiar dacă articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk c. Olandesi, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II). Întinderea

obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII).

Instanța remarcă că, contrar celor invocate de pârât, prin decizia echipei multidisciplinare din 24.07.2024 a Autorității Tutelare Ciocana s-a decis a clasa sesizările depuse din motiv că **informația expusă în ele nu s-a confirmat,** totodată și prin audierile realizate de psihologi s-a constatat că copilul **nu se află în situații de risc** nu are nevoie de consiliere psihologică **(f.d. 81, 100 Vol. II).** Astfel aparent toate plângerile/sesizările depuse de pârât la diferite instituții pe marginea acțiunilor pretins neglijente ale mamei/reclamante în raport cu copilul minor au fost respinse ca nefondate și neprobate.

Urmează de subliniat faptul că, determinarea domiciliului copilului minor cu mama nu poate fi tratată drept o lezare a intereselor tatălui la întreţinerea şi educarea copilului, or determinarea domiciliului copilului cu unul din părinţi, nu semnifică instituirea restricţiilor în exercitarea drepturilor părinteşti, exerciţiul acestor drepturi părinteşti fiind garantat de lege şi nu este limitat. Mai mult, în vederea înlăturării oricăror suspiciuni pe marginea acordului mamei de a-şi vedea copilul, Paladiciuc Daniel nu este lipsit de a stabili un grafic de întrevedere cu copii, inclusiv prin intermediul instituţiilor statale, care au obligaţii pozitive de apărare a drepturilor.

Cerința privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor comun.

Reclamata Paladiciuc Oxana a solicitat încasarea din contul pârâtului/reclamant a pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărime de 1/4 (o pătrime) din toate veniturile sale/ lunar începând cu 24.01.2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

Conform art. 74 Codul Familiei al RM, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

Potrivit art. 75 Codul Familiei, în cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii - cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76. Art. 76 alin. (1) Codul Familiei al RM, prevede că în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Pe parcursul dezbaterilor judiciare s-a stabilit că pârâtul/reclamant Paladiciuc Daniel este oficial în câmpul muncii în RM, motiv din care instanța va admite cerința reclamantei și va dispune încasarea din contul ultimului a pensiei de întreținere a copilului minor comun: ***** a.n. ***** în mărime de 1/4 (o pătrime) din toate veniturile sale/ lunar începând cu data depunerii acțiunii- 24.01.2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

Întrucât domiciliul copilului minor a urmează a fi stabilit cu mama, cerința pârâtului/reclamant Paladiciuc Daniel privind încasarea pensiei de întreținere și a cheltuielilor de judecată urmează a fi respinse ca fiind pretenții accesorii.

La adoptarea hotărârii, în conformitate cu art. 98 alin. (1) CPC RM va soluţiona chestiunea încasării taxei de stat de la pârât în beneficiul statului în sumă de 150 lei, calculată în conformitate cu art. 87 alin. (1) lit. c) CPC RM.

Conform art. 236-241 CPC RM instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acțiunea depusă de Paladiciuc Oxana.

Se desface căsătoria încheiată între Paladiciuc Daniel şi Paladiciuc Oxana (anterior Ungureanu) din 16.04.2012 înregistrată la Primăria Fundurii Vechi, r-ul Glodeni sub nr. 2 la 16.04.2012.

Se încasează de la Paladiciuc Oxana și Paladiciuc Daniel taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorţ în cuantum de 100 (una sută) lei de la fiecare.

Se determină domiciliul copilului minor comun: ***** a.n. ***** cu mama – Paladiciuc Oxana.

Se încasează de la Paladiciuc Daniel (IDNP *****) în beneficiul lui Paladiciuc Oxana (IDNP *****) pensia de întreținere a copilului minor comun: ***** a.n. ***** în mărime de 1/4 (o pătrime) din toate veniturile sale/ lunar începând cu 24.01.2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

Acțiunea reconvențională depusă de Paladiciuc Daniel către Paladiciuc Oxana privind stabilirea domiciliului copilului minor comun, încarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată se respinge integral ca nefondată.

Se încasează de la Paladiciuc Daniel (IDNP *****) în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 (o sută cincizeci) lei de la care reclamanta a fost scutită la depunerea cererii de chemare în judecată pentru cerința încasării pensiei de întreținere.

Hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere urmează a fi executată imediat, titlul executoriu urmând a fi eliberat la cerere.

Se explică dreptul părţilor şi participanţilor la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei, Chișinău sediul Centru.

Preşedintele şedinţei, Neguriţa Veaceslav
judecătorul